

Certifiering av allergi-, astma- och KOL- mottagning i regional primärvård

Kortfattad sammanfattning

Kompetenscentrum för primärvården, Region Skåne 2026

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Syfte	3
Certifiering.....	3
Uppdrag	3
Krav för certifiering.....	4
Kontakt och ansökningsformulär	5
Övrigt	5
Inför 2027	5
Användbara länkar	6
Referenser	6

Bakgrund

Allergi, astma och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL) är vanliga kroniska sjukdomar som främst handläggs inom regional primärvård. Strukturerade mottagningar med rätt kompetens och resurser bidrar till förbättrad sjukdomskontroll, färre exacerbationer och en mer jämlik och kostnadseffektiv vård.

Syfte

Certifieringen syftar till att stärka kvalitet och jämlikhet i vården av patienter med allergi, astma och KOL samt möjliggöra systematisk uppföljning och förbättring enligt aktuella riktlinjer.

Certifiering

Mål med certifieringen är att:

- Bidra till bättre sjukdomskontroll, stärkt egenvård och minskat behov av akut vård.
- Tydliggöra krav på kompetens, resurser och strukturerat teamarbete.
- Stärka systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete i enlighet med AKO Skåne-riktlinjer samt nationella riktlinjer.

Uppdrag

Uppdraget är att genom certifiering säkerställa att allergi-, astma- och KOL-mottagningar inom regional primärvård i Region Skåne uppfyller krav på kompetens, resurser, arbetssätt och kvalitet. Allergi-, astma- och KOL-teamet under Kompetenscentrum för primärvården ansvarar för kriterier, uppföljning och beslut om certifiering.

Krav för certifiering

För att bli certifierad ska mottagningen uppfylla följande krav:

Område	Krav	Status	Checklista
Antal timmar	<ul style="list-style-type: none"> Minst 2 timmar per vecka per 1 000 listade patienter ska avsättas för sjuksköterskans arbete på allergi-, astma-, och KOL-mottagningen. 	Obligatoriskt	
Kompetens - sjuksköterska	<ul style="list-style-type: none"> Sjuksköterska med minst 15 högskolepoäng inom allergi-, astma-, och KOL. Regelbunden fortbildning (1-2 dagar per år). Ansvar för patientutbildning, stöd till egenvård samt mottagningens omvårdnadsarbete. 	Obligatoriskt	
Kompetens - läkare	<ul style="list-style-type: none"> Läkare med specialistkompetens i allmänmedicin är utsedd som medicinskt ansvarig för allergi-, astma-, och KOL-mottagningen. Denna läkare får regelbunden fortbildning inom allergi-, astma-, och KOL (1-2 dagar/år). 	Obligatoriskt	
Spirometri kompetens	<ul style="list-style-type: none"> Medarbetare som utför spirometri ska ha Nationellt spirometriörkort. Läkare och sjuksköterska med Nationellt spirometriörkort. 	Obligatoriskt	
Kompetens - fysioterapeut	<ul style="list-style-type: none"> Tillgång till fysioterapeut med kunskap om astma och KOL, exempelvis för 6-minuters gångtest samt rådgivning kring andningsteknik och slemmobilisering. 	Obligatoriskt	
Uppföljning och kvalitetsarbete	<ul style="list-style-type: none"> Registrering och uppföljning i Luftvägsregistret. 	Obligatoriskt	
Utrustning	<p>Tillgång till:</p> <ul style="list-style-type: none"> Spirometer PEF-mätare (för demonstration av teknik) Pulsoximeter Oxygen Inhalationsspray med spacer Informations- och undervisningsmaterial. 	Obligatoriskt	
Tobaksavvänjning	<ul style="list-style-type: none"> Tillgång till diplomerad tobaksavvänjare. 	Obligatoriskt	
Kompetens Fysioterapeut	<ul style="list-style-type: none"> Nationellt spirometriörkort för fysioterapeut. 	Önskvärt	

Kontakt och ansökningsformulär

För att ansöka om certifiering fyll i formuläret i certifieringsenkäten för 2026 för allergi, astma och KOL.

Certifieringsenkät 2026 för allergi, astma och KOL

1. Allergi-, astma- och KOL-samordnarna granskar ansökan och återkommer med besked om mottagningen uppfyller kraven. Om kraven inte uppfylls kan en ny ansökan skickas när som helst under året.
2. När kraven är uppfyllda vidarebefordras information till hälso- och sjukvårdsstrateg som meddelar Vårdgivar-service för hantering av utbetalning. Ersättningen uppgår till 40 000 kronor per helår och betalas ut månadsvis (40 000 kronor fördelat på 12 månader). För ytterligare frågor om utbetalning se [Vårdgivar-service - Vårdgivare Skåne](#).
3. Vid frågor som rör certifiering, kontakta aak.pv@skane.se

Övrigt

Det åligger varje certifierad allergi-, astma-, och KOL mottagning att omgående meddela den ansvariga i regionen om de av något skäl inte längre uppfyller kraven. För de enheter som inte uppfyller kraven kommer certifieringen att dras tillbaka. Det finns möjlighet att få tillbaka certifieringen om kraven uppfylls igen.

Inför 2027

För att verksamheterna ska kunna arbeta i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktlinjer krävs, enligt gjorda beräkningar, 4,8 sjukskötersketimmar och 1,3 fysioterapeuttimmar per vecka och per 1 000 listade patienter.

Mot denna bakgrund kan certifieringskraven avseende tidsresurser för både sjuksköterska och fysioterapeut komma att justeras och eventuellt utökas framöver.

Användbara länkar

Region Skåne. Allergi, astma & KOL – Vårdgivare Skåne. Tillgänglig på:
[Allergi, astma & KOL - Vårdgivare Skåne](#)

ASTA - [Kompetensbeskrivning för sjuksköterskor inom astma, allergi och KOL](#)

Luftvägsregistret - [Luftvägsregistret](#)

Referenser

[Nationella riktlinjer för vård vid astma och KOL - 2015 \(pdf\)](#)

[Uppdaterade nationella riktlinjer för vård vid astma och KOL - 2020 \(pdf\)](#)

[Läkemedelsverket astma – behandlingsrekommendation](#)

[Läkemedelsverket KOL - behandlingsrekommendation](#)

[Läkartidningen. Nya kriterier för astma och KOL-mottagningar i primärvården.](#)

[Beräkningen av tid för astma och KOL-mottagningarna i primärvård – Utifrån Socialstyrelsens riktlinjer. Lung & Allergiforum.8;4:27-30.](#)